

psa košík a šňůru a tím dostal své povinnosti jako držitel psa ve smyslu §u 1320 obč. zák. Toto právní posouzení věci odvolacím soudem neshledává soud dovolací správným. Závazek žalovaného Josefa D-a jako držitele psa k náhradě škody žalobcovi psem způsobené plyne podle §u 1320 obč. zák. již sám o sobě z toho, že žalobcovi byla psem způsobena škoda a že zřízenec žalovaného, jemuž opatrování psa svěřil, ukázal se nezdatným tak, že dle stavu věci žalovaný Josef D. bez ohledu na to, zda o této nezdatnosti svého zřízence věděl nebo věděti mohl, za škodu žalobci zodpovídá, ježto nepodařilo se mu prokázati, že se postaral dostatečně o potřebný dozor nad psem. Soud odvolací uznal, že nezdatnost žalovaného Habida H-a v tomto případě jest prokázána, ježto v blízkosti veřejné cesty sejmul ostrému hlídacímu psu košík, na louku ulehl a usnul, aniž by se o psa dále staral, t. j. psa opatřil tak, aby škodu způsobiti nemohl. Toto jednání žalovaného Habida H-a jest zajisté takového rázu, že z něho plyne nejen bezstarostnost tohoto žalovaného jako hlídače psa, nýbrž přímo jeho nezdatnost k opatrování psa, kterou by žalovaný Josef D. při náležitě obezřetnosti a dohledu na svého zřízence byl musel již dříve poznati, ano se jedná o osobu ve zdejších poměrech nevyrostlou, což žalovanému ukládalo zvláštní opatrnost a dozor nad ním. Bylo zajisté povinností žalovaného Josefa D-a, jako držitele psa a zaměstnavatele Habida H-a, by, svěřiv takové osobě opatrování a dozor nad svým ostrým hlídacím psem, nespokojil se tím, že se snad jeho zřízenec jevil k tomuto doзору a opatrování psa fyzicky způsobilým a žalovaný to o něm mohl předpokládati, nýbrž bylo jeho povinností, aby se staral o to, zda se jeví osobou k opatření psa a doзору nad ním zdatnou. Této své povinnosti žalovaný Josef D. dle zjištěného stavu věci nedostál, neboť k tomu, by mohl považovati svého zřízence za osobu zdatnou k úkolu jí svěřenému, nestačí, že Habid H. jako jeho zřízenec psa již skoro dva roky vodil na procházku, aniž se co stalo, a že mu při tom žalovaný Josef D. dával k opatření psa košík a šňůru, poněvadž skutečnosti tyto samy o sobě ještě nejsou důkazem toho, že Habid H. byl osobou k opatrování a dohledu nad psem zdatnou, když v souzeném případě dopustil se takové bezstarostnosti, že z ní nadevší pochybu plyne jeho nezdatnost k opatrování psa a dohledu nad ním (§ 1315 obč. zák.). Tento nedostatek doзору žalovaného Josefa D-a nad jeho zřízencem zakládá vinu jeho jako držitele psa ve smyslu §u 1320 obč. zák., když psa svého svěřil osobě nezdatné, a nejde proto u něho o ručení za výsledek, nýbrž o zavinění, jej k náhradě škody žalobcovi zavazující.

Čís. 6659.

Učňovská smlouva, ujednaná ústně, není neplatna pro nedostatek písemné formy, leč že se vůle stran při ujednání smlouvy nesla k tomu, že písemné sepsání smlouvy má býti podmínkou její platnosti. Pokud nelze v napotomním vyplnění a podpisu blanketu učební smlouvy, jenž se odchyloval od ústní úmluvy, spatřovati změnu ústní úmluvy.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1927, Rv I 706/26.)

Žalobce, u něhož byl syn žalovaného v učení, domáhal se na otci náhrady za stravování jeho syna, ježto tento před uplynutím ujednané učební doby opustil učení. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Dlužno rozřešiti otázku, zda se žalovaný zavázal žalobci nahraditi náklady za stravování svého syna, jako žalobcova učně, kdyby tento, jak v písemné učební smlouvě jest uvedeno, před uplynutím ujednané doby učební učení opustil, a z nutných příčin zpět do učení přijat býti nemohl. Jest zjištěno, že se jednání o přijetí syna žalovaného do učení stalo mezi stranami ústně a že o škodě za stravování učně se vůbec nevyjednávalo, a že dotyčná stať se vyskytuje teprve v písemné smlouvě učební, a že strany neměly úmyslů původní ústní jednání měniti, že strany při ústním jednání o učební smlouvě blanket smlouvy učební po ruce neměly a že žalovaný znění blanketu ani neznal, že žalobce odevzdal učňovi v obálce tištěný a úplně prázdný blanket učební s tím, aby jej žalovaný vyplnil a odevzdal na společenstvu, a že žalovaný také na to Františkou S-ovou vyplněný a jím podepsaný blanket odnesl hned na to na společenstvo, kde byla smlouva uložena, že žalobce tuto žalovaným podepsanou a u společenstva uloženou smlouvu obdržel od společenstva poštou a že ji pak sám dodatně podepsal a poslal zpět ke společenstvu. Má tudíž soud za prokázáno, že mezi stranami došlo při ústním jednání k hotové řádné a platné smlouvě učební, jak také patrně z toho, že smlouva byla žalovanému žalobcem k podpisu poslána asi měsíc po té, kdy syn žalovaného k němu do učení vstoupil a po tuto dobu u něho stále v učení se nalézal. Při tom je zcela nerozhodným tvrzení strany žalující, že prý mezi stranami ústní smlouva učební uzavřena nebyla, nýbrž pouze jediná smlouva písemná, že vedeno bylo mezi nimi pouze jednání, nedošlo však k ujednání, a že ústně byly probírány jen některé podrobnosti smlouvy, a že ústně se prý o učební smlouvě jako o celku nejednalo. Úmyslem stran bylo dohodnouti se, zda a za jakých podmínek má býti přijat syn žalovaného k žalobci do učení, a nemůže na základě shora za prokázané vzatých skutečností býti pochybnost, že k dohodě v těchto směrech mezi stranami došlo. Tím přišla k místu řádná smlouva učební, která ku právní platnosti písemné formy nevyžaduje. Vždyť platné právo trvá na zásadě neformálnosti smluv, pokud nejde o výjimky, jimiž se, by smlouva měla platnost, vyžaduje určitá forma písemná. K těmto výjimkám však smlouva učební nepatří. Ostatně § 99 živn. ř. výslovně uvádí, že smlouva učební může býti uzavřena ústně neb písemně. Soud má za prokázáno, že žalovaný, podepsav zaslaný mu blanket a neškrtnuv v něm tištěný odstavec obsahující závazek k náhradě škody za stravování předčasně z učení odešedšího učně, neučinil žalobci novou smluvní nabídku ve příčině toho závazku, o němž mezi stranami dosud ústně jednáno nebylo, neboť jest prokázáno, že nebylo úmyslem stran původní ústní smlouvu změniti tak, jak v blanketu tištěné smlouvy učební bylo uvedeno. Nelze proto vyvozovati z toho, že žalovaný onen odstavec neškrtnl, nýbrž blanket obsahující v odstavci tom závazek k náhradě za stravování podepsal, pro žalovaného závazek k plnění, o němž strany vůbec nejednaly, jej na mysli vůbec neměly, a předmětem původní ústní úmluvy jej neučinily. O d v o l a c í s o u d napadený rozsu-

dek potvrdil. D ů v o d y: Neoprávněna jest především výtka nesprávného právního posouzení věci, jež spatřuje odvolatel v tom, že soud první stolice vychází z nesprávného předpokladu, že učební smlouva nevyžaduje ku své právní platnosti písemné formy. § 99 živn. zák. stanoví sice, že uředníci mají býti přijímáni na základě zvláštní smlouvy, která budiž do čtyř neděl od počátku učebního poměru písemně ujednána. Již ze samotného doslovu tohoto ustanovení zákona jest patrné, že učební poměr založen býti může též úmluvou ústní. Učební smlouva nestává se proto neplatnou tím, že nebylo šetřeno formy citovaným §em předepsané, nýbrž nešetření citovaného předpisu zakládá toliko přestupek živnostenského řádu. Z citovaného ustanovení zákona vyplývá jasně, že účelem ustanovení jest, by učební smlouvy byly v náležitě patrnosti. Sdílí také soud odvolací úplně právní názor soudu první stolice, že ku platnosti učební smlouvy není třeba písemné formy. Také pokud jde o to, že si písemné vyhotovení smlouvy a obsah ústního ujednání stran odporují, dlužno souhlasiti s prvním soudem, že platí to, co strany ujednaly ústně, kterýžto obsah ústního ujednání soud první stolice též bezvadně zjistil, zjistiv zejména, že se mezi stranami o škodě a náhradě škody za stravování syna žalovaného nemluvalo. Zjistil-li dále soud první stolice bezvadným způsobem, že nebylo úmyslem stran původní ústní smlouvu změnit tak, jak v blanketu tištěné smlouvy bylo uvedeno, dlužno též souhlasiti s jeho právním názorem, že nelze vyvozovati z pouhé okolnosti, že žalovaný dotyčný odstavec blanketu smluvního neškrtl, že převzal tím závazek k plnění, o němž strany vůbec nejednaly, jej na mysl neměly a předmětem původní úmluvy jej neučinily. Že žalovaný vyplněním tištěného blanketu smlouvy učební a odevzdáním jeho společenstvu neučinil žalobci nové smluvní nabídky, dovodil též správně již první soudce a jest to ostatně patrné z toho, že žalovaný vyplněný jím blanket žalobci vůbec neposlal, uloživ ho u společenstva.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Otázku, zda předpis §u 99 živn. řádu vyžaduje k platnosti učňovské smlouvy formy písemné a zda proto případná ústní ujednání stran jsou neplatná, zodpověděl soud odvolací záporně s tím odůvodněním, že § 99 živn. řádu sice stanoví, že uředníci mají býti přijímáni jen na základě zvláštní smlouvy, která má býti do čtyř neděl od počátku učebního poměru písemně ujednána a u společenstva za účelem evidence uložena, že však nešetření tohoto předpisu nezpůsobuje neplatnost případné ústní smlouvy, nýbrž jen přestupek podle živnostenského řádu. Soud dovolací shledává tento názor soudu odvolacího správným, neboť ani z předpisu §u 99 živnostenského řádu, ani z předpisu §u 886 obč. zák. v novelisovaném znění nelze vyvoditi, že učňovská smlouva ústně ujednána, jest pro nedostatek písemnosti neplatná, když vůle stran při ujednání této smlouvy nenesla se k tomu, že písemné sepsání této smlouvy má býti podmínkou její platnosti. Posoudil proto soud odvolací vše správně, vysloviv názor, že pouhé zjištění, že žalovaným vypl-

něný blanket učební smlouvy byl zaslán žalobcovi a tímto podepsán, sama o sobě neodůvodňuje právní závěr, že došlo k uzavření písemné smlouvy stanovící práva a závazky obou stran tak, jak v listině jsou uvedeny, když strany nesporně před tím uzavřely ústní učňovskou smlouvu a neměly úmyslu ji změnit tak, jak ve vyplnění blanketu žalovaným jest uvedeno. K rozhodnutí tomuto byl soud odvolací oprávněn, poněvadž soudem první stolice bylo zjištěno, že o škodě za stravování učně mezi stranami vůbec nebylo jednáno a že žalovaný písemný blanket učňovské smlouvy měl vyplnit tak, jak mezi stranami ústně bylo dojednáno. Vývody dovolání napadající tento právní názor soudu odvolacího též s hlediska dovolacího důvodu §u 503 čís. 3 c. ř. s., nejsou však s to, by správnost jeho vyvrátily, ježto nejde tu o skutkové zjištění v rozporu se spisy, nýbrž o právní posouzení věci, které nemůže býti napadeno dovolacím důvodem §u 503 čís. 3 c. ř. s. Mínení dovolatelo, že soud odvolací nebyl oprávněn přihlížeti k ústnímu ujednání stran ohledně sporné učňovské smlouvy, když žalobce svůj nárok v žalobě založil na písemní smlouvu a když žalovaný uznal, že smlouvu tuto uzavřel, není správné, ježto soud první stolice zjistil a v protokole ze dne 14. března 1924 výslovně jest uvedeno, že žalovaný výslovně se zavázal nahraditi žalobci případnou škodu, bude-li do tří dnů hlášena, a kromě toho bylo ujednáno, že žalovaný žádnou škodu a nic neplatí, kdyby jeho syn byl propuštěn nebo vystoupil před vyučením. Z tohoto přednesu žalovaného v první stolici plyne, že žalovaný popřel ustanovení písemné smlouvy o povinnosti k náhradě škody za stravování a poukázal tím zřetelně na odchýlné ústní ujednání. Když však podle zjištění odvolacího soudu mělo platiti jen to, co strany ohledně učební smlouvy ústně ujednaly a při tomto ústním ujednání nebylo řeči o náhradě za stravování syna žalovaného, jest správným názor odvolacího soudu, že nelze vyvozovati závazek žalovaného k náhradě škody stravováním syna žalovaného žalobci prý vzniklé jedině z toho, že žalovaný v blanketu učební smlouvy dotýčný tištěný odstavec neškrtl. O rozporu se spisy v tomto směru nemůže býti řeči, ježto názor odvolacího soudu není předpokladem skutkovým, nýbrž úsudkem právním. Totéž platí o názoru soudu odvolacího, že v souzeném případě vyplnění blanketu písemní učňovské smlouvy žalovaným bylo jen formalitou a že vyplnění tohoto blanketu žalovaným odchýlně od ústního ujednání stran nebylo způsobilé, by přivedilo změnu původního ústního dojednání. Proč žalovaným vyplněný blanket nebyl nabídkou nové učební smlouvy a proč podpisem tohoto blanketu se strany žalobce nedošlo k nové od ústního ujednání odchýlné smlouvy, vyložily a správně odůvodnily již nižší soudy. K vyvrácení vývodů dovolání hájících opačný názor, stačí proto poukaz na důvody napadeného rozsudku, jichž správnost vývody dovolání nebyla ani vyvrácena ani otřesena.

Čís. 6660.

Do usnesení rekursního soudu, jímž bylo zrušeno v úpadkovém řízení usnesení prvního soudu, přisuzující útraty, jest dovolací rekurs nepřipustným.